

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 28P/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420202188
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radovan Beňo
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2020:6420202188.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Radovanom Beňom vo veci starostlivosti o maloleté deti 1/ mal. E. E., L.. XX.XX.XXXX, J. E. Č.. XX, XXX XX E., K. C.: G. E., L.. XX.XX.XXXX, P. J. G. Č.. XX, XXX XX G., S. M.: G. C., L.. XX.XX.XXXX, J. G. Č.. XXX, XXX XX G., zastúpený Advokátska kancelária Líška & Partners s.r.o., IČO: 47 235 926, so sídlom A. Hlinku 736/3, 965 01 Žiar nad Hronom, a 2/ C.. D. E., L.. XX.XX.XXXX, J. E. Č.. XX, XXX XX E., K. C.: G. E., L.. XX.XX.XXXX, S. M.: C. E., L.. XX.XX.XXXX, J. Č. S. XXX/XX, XXX XX T., obidve deti zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny J. Š., pracovisko Ž. L. Y. ako kolíznym opatrovníkom, v konaní o návrhu starých rodičov C. E., L.. XX.XX.XXXX, J. E. Č.. XX, XXX XX E., S. G. E., L.. XX.XX.XXXX, J. G. Č.. XX, XXX XX G., na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloleté deti E. E., L.. XX.XX.XXXX, S. D. E., L.. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky C.O. E., L.. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok v bežných veciach.

II. Matka G. E., L.. XX.XX.XXXX, je p o v i n n á prispievať na výživu maloletých detí E. E. S. D. E. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne na každé z detí zvlášť, vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny J. Š., a to počnúc dňom 11.01.2020.

III. Splatné výživné na maloleté deti E. E. S. D. E. za obdobie od 11.01.2020 do 31.12.2020 spolu vo výške 679,95 Eur je matka G. E. povinná uhradiť v mesačných splátkach vo výške 50,- Eur splatných spolu s bežným výživným, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia až do úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok pre prípad omeškania čo i len s jednou splátkou.

IV. Otec G. C., L.. XX.XX.XXXX, je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej E. E. sumou 60,- Eur mesačne vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny J. Š., a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V. Otec C. E., L.. XX.XX.XXXX, je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého D. E. sumou 90,- Eur mesačne vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny J. Š., a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

VI. Súd u p r a v u j e styk otca G. C. D. C. E. E. tak, že otec je o p r á v n e n ý sa s maloletým dieťaťom stretávať každý páry kalendárny týždeň v mesiaci v čase od piatka od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod.

VII. Stará matka C. E. je p o v i n n á maloletú E. E. na styk riadne a včas pripraviť, umožniť otcovi styk s dieťaťom a odovzdať mu ho v mieste bydliska dieťaťa, kam ho otec po ukončení styku starej matke vráti.

E.. D. L. M. G. C. L. X. C. E. Varsovej do jeho osobnej starostlivosti z a m i e t a .

IX. Týmto sa m e n i a rozsudky Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 7C/86/2009 zo dňa 28.06.2010 a sp. zn. 10P/10/2011 zo dňa 26.09.2012 týkajúce sa osobnej starostlivosti, vyživovacej povinnosti a úpravy styku k maloletej E. E. a rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 23P/54/2017 zo dňa 14.02.2018 týkajúci sa osobnej starostlivosti a vyživovacej povinnosti k maloletemu D. E..

X. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka C. E., L.. XX.XX.XXXX, sa návrhom doručeným Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 30.06.2020, následne podaným opätovne dňa 14.07.2020 (o opätovnom návrhu sa viedlo konanie pod sp. zn. 9P/34/2020, ktoré bolo zastavené pre litispendenciu) domáhala zverenia maloletých detí E. E., L.. XX.XX.XXXX, a D. E., L.. XX.XX.XXXX, do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Súčasne s návrhom vo veci samej žiadala stará matka detí aj nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd maloleté deti zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

2. V návrhu uviedla, že matkou maloletých detí jej dcéra G. E., L.. XX.XX.XXXX, každé z detí má iného otca. Obe deti boli v minulosti zverené do osobnej starostlivosti matky a otcovia boli zaviazaní prispievať na ich výživu. Matka detí odišla 11.01.2020 do Českej republiky údajne pracovať do Č. P.. Povedala, že bude dva týždne pracovať a po dvoch týždňoch príde domov a potom zase späť do práce. Odvtedy však osobne už neprišla. Posledný kontakt s ňou mali približne v marci, odvtedy sa neohlásila a nemajú o nej žiadne vedomosti. Na výživu maloletých detí matka neprispieva. Mal. E. svojho otca G. C. navštevuje veľmi zriedka, možno raz za dva mesiace na niekoľko hodín počas dňa, vnučka u svojho otca nikdy nenocovala. Otec platí výživné poštovou poukážkou k rukám matky, peniaze sú teda pozastavené na pošte, do rúk navrhovateľky sa nedostali. O mal. D. jeho otec C. E. neprejavuje žiadny záujem, súdom stanovené výživné platí pravidelne. Navrhovateľka uviedla, že má zabezpečené bytové podmienky a je schopná sa o maloletých starať. Býva aj s manželom G. E., L.. XX.XX.XXXX, E. E. v rodinnom dome. Deti tu majú svoj priestor a zabezpečené základné životné potreby. S deťmi majú vytvorený pekný citový vzťah. Navrhovateľka s manželom sú starobní dôchodcovia.

3. Návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia súd uznesením č. k. 28P/5/2020-12 zo dňa 02.07.2020 zamietol z dôvodu neosvedčenia potreby bezodkladnej úpravy pomerov.

4. Podaním doručeným súdu dňa 27.08.2020 oznámil starý otec detí - manžel navrhovateľky G. E., L.. XX.XX.XXXX, že žiada, aby boli maloletí zverení do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov.

5. K návrhu sa písomne vyjadril otec mal. E. - G. C., L.. XX.XX.XXXX, podaním zo dňa 26.08.2020, v ktorom uviedol, že až z dokladov doručených zo súdu zistil, že matka dieťaťa je na neznámom mieste a o dcéru sa stará stará matka C. E.. V predchádzajúcom období sa s dcérou stretával raz mesačne a takto to fungovalo až do COVID-19. Nesúhlasil so zverením mal. E. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a žiadal, aby ju súd zveril do jeho osobnej starostlivosti. Už v minulosti sa domáhal, aby mu bol upravený styk a aj jeho matka sa domáhala, aby jej bol upravený styk s vnučkou, upozorňovali ÚPSVaR na zlé podmienky, v ktorých žije mal. dieťa. Otec uviedol, že navrhovateľka dlhodobo nežije usporiadaným spôsobom života. Pokiaľ bol otec so svojou matkou na návšteve v domácnosti navrhovateľky na G., išlo o gazdovský rodinný dom, ktorý bol v zlom stave, zanedbaný, špinavý, dokonca bez elektriny. Keď ku nim E. chodievala, bola zanedbaná, zavšivavená. Otec ďalej uviedol, že navrhovateľka požíva alkoholické nápoje, povedala mu to mal. E., ale vie to aj od iných ľudí. Pod vplyvom alkoholu bývajú agresívni, navrhovateľka aj s dcérou - matkou detí otca aj jeho matku fyzicky napadli, riešila to aj polícia a boli uznaní vinnými v priestupkovom konaní. Bolo to pri styku s mal. E., keď pre ňu prišli. Otec má vytvorené lepšie podmienky materiálne aj osobnostné na starostlivosť o mal. dieťa. S mal. E. má dobrý vzťah, i keď mu je pravidelne bránené v styku s ňou. Dôvod, prečo sa rozhodol podať takýto návrh je, že sa bojí o zdravý fyzický a psychický vývoj mal. E.. Otec je zamestnaný vo firme N. D. D..O..M.. Trvale žije v G. u svojich rodičov, i keď niekedy sa zdržiava aj v Y., kde má v

nájme 1-izbový byt. Jeho rodičia poberajú starobný dôchodok, matka vo výške 315,90 Eur a otec 486,50 Eur. Ich výdavky sú mobilný telefón otcovej matky 27,98 Eur, pevná linka a internet 15,- Eur, povinné zmluvné poistenie 34,49 Eur štvrťročne, daň z nehnuteľnosti a psa 40,55 Eur, voda 100,- ročne, odvoz komunálneho odpadu 50,- Eur ročne, inkaso SIPO (elektrina, RTVS) 74,- Eur. Ďalšie výdavky sú na nákup dreva na kúrenie cca 800,- Eur ročne a výdavky na stravu, ošatenie a lieky.

6. Súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 18.12.2020, na ktorom vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, ako aj výsluchom účastníkov konania, tiež súd zisťoval názor mal. E. E..

7. Čo sa týka mal. D. E., L.. XX.XX.XXXX, tento bol rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 23P/54/2017 zo dňa 14.02.2018 zverený do osobnej starostlivosti matky G. E., L.. XX.XX.XXXX, a jeho otec C. E., L.. XX.XX.XXXX, bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 90,- Eur mesačne. U mal. E. E., L.. XX.XX.XXXX, bolo rozsudkom OS Žiar nad Hronom sp. zn. 7C/86/2009 zo dňa 28.06.2010 určené otcovstvo G. C., maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky G. E., otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 60,- Eur mesačne a tiež bol upravený styk otca s maloletou. K zmene došlo naposledy rozsudkom OS Žiar nad Hronom sp. zn. 10P/10/2011 zo dňa 26.09.2012, ktorým bol upravený styk otca s mal. E. na každú párnú sobotu a párnú nedeľu v mesiaci v čase od 9:00 hod. do 18:00 hod.

8. Matka detí G. E. nemá evidovaného žiadneho zamestnávateľa v registri Sociálnej poisťovne. Otec mal. E. G. C. je zamestnaný v spoločnosti N. D. D..O..M., kde za obdobie 04-10/2020 dosiahol priemerný hrubý príjem 1.000,- Eur. Podľa potvrdenia jeho zamestnávateľa (č. I. 59) aktuálne dosahuje čistý príjem cca 740,- Eur. Otec mal. D. C. E. je zamestnaný v spoločnosti C.-T. D..O..M., kde podľa potvrdenia zamestnávateľa (č. I. 105) dosiahol za posledný rok čistý mesačný príjem cca 488,- Eur, podľa vlastného vyjadrenia (v rámci správy zo šetrenia pomerov č. I. 69 p.v.) dosahuje príjem 700,- Eur mesačne. Navrhovateľka C. E. poberá starobný dôchodok 328,60 Eur, z ktorého sú vykonávané zrážky vo výške 37,92 Eur. Navrhovateľ G. E. poberá starobný dôchodok 575,10 Eur, z ktorého sú vykonávané zrážky vo výške 252,85 Eur, okrem toho je zamestnancom Poľnohospodárskeho družstva D. T., kde dosahuje hrubý príjem cca 1.000,- Eur.

9. Z príslušných výpisov súd zistil, že navrhovateľa C. E. S. G. E. nemajú záznamy vo výpise z registra trestov ani v Ústrednej evidencii priestupkov Ministerstva vnútra SR. Obec G. v správe uviedla, že navrhovateľa žijú s mal. deťmi v rodinnom dome v priemerných podmienkach. O deti sa navrhovateľka stará z dôvodu, že ich matka sa rodine nehlási. Zabezpečuje im všetky potrebné veci. Vzájomné vzťahy sú dobré. Celková povesť navrhovateľov v obci je dobrá, nemali s nikým spory, neboli riešení v priestupkovom konaní na obecnom úrade. Zo správy Obce E. vyplýva, že navrhovateľka C.Á. E. sa zdržiava na adrese E. Č.. XX, žijú s ňou dve deti (E. S. D.) v nájme v rodinnom dome p. S. C., ktorý má povesť slušného občana, jeho bytové pomery by mali byť dostatočné k bývaniu pre nájomníkov. Deti stretávajú v obci, sú slušne vychované a čisto oblečené. Voči obci navrhovateľka nespáchala žiadny priestupok.

10. Zo správy Základnej školy s materskou školou Š. C., Ž. L. Y. zo dňa 16.10.2020 súd zistil, že mal. E. I. Ž. X. O., je snaživá, na hodinách pracuje bez vyrušovania, domáce úlohy si plní pravidelne, v škole sa javí ako lepší priemer. Nie sú u nej žiadne problémy v správaní, do školy chodí načas a slušne upravená. Matku a otca triedna učiteľka nevidela ešte ani raz, nemá na nich kontakt, ani jeden z nich ju dosiaľ nekontaktoval a neprejavil záujem o E. výsledky. Zaujímal sa o ňu len stará mama C. E., ktorá bola aj osobne v škole, zaujímal sa o platenie poplatkov a riešenie starostlivosti o vnúčence.

11.1. Zo správy ÚPSVaR J. Š., pracovisko Ž. L. Y. zo dňa 24.08.2020 súd zistil, že dňa 11.08.2020 bolo vykonané soc. šetrenie u starej matky C. E. E. domácom prostredí. Stará matka s deťmi obývajú 3-izbový bytový dom, ktorého vlastníkom je p. C., s ktorým má stará matka uzatvorenú nájomnú zmluvu na neurčito. Rodina býva vo E. od decembra 2016. V čase sociálneho šetrenia bola domácnosť udržiavaná na primeranej úrovni, plne zariadená nábytkom. Nájom a inkaso predstavujú sumu 220,- Eur mesačne. 11.2. Dňa 13.08.2020 bol vykonaný úradný pohovor s otcom mal. D. C. E.. Uviedol, že so D. sa nestretáva, nekontaktuje ho, nevie kde býva, syna nevidel 2-3 roky, nemá o ňom žiadne informácie. Otec mal. D. býva v T. s priateľkou v nájomnom 1-izbovom mestom byte, mesačné náklady na domácnosť predstavujú cca 160,- Eur. Vyjadril sa, že mal. D. je na starú matku C. E. navyknutý, od narodenia je u starej matky a matky. On ako otec nemá so synom vytvorený žiadny citový vzťah. Súhlasí so zverením

mal. D. do náhradnej osobnej starostlivosti C. E.. Do budúcnosti má záujem sa so synom stretávať a vytvoriť si s ním vzťah.

11.3. Dňa 13.08.2020 bol vykonaný pohovor s mal. E. na úrade práce. Vyjadrila sa, že býva u starej matky C. E., bývala tam aj s mamou. Dňa 12.08.2020 sa s matkou pokúšala skontaktovať, napísala jej, či by sa mohla vrátiť. Matka jej odpísala, že sa vráti, ale nevie kedy. U starej mamy vo E. je spokojná, stará matka sa o ňu a jej brata stará dobre, chodia na kúpaliská, boli aj v J., boli týždeň v Š.. Veronika uviedla, že k starej matke p. C. (z otcovej strany) chodievala asi dvakrát do mesiaca, nespáva tam, chodievala po ňu otec. K starej mame do G. chodí iba vtedy, keď je tam otec. Otec býva v G., tam za ním nechodí. Uviedla, že by otca išla pozrieť, ale on sa o ňu nezaujíma. Nevie si predstaviť, že by bývala u starej mamy p. C. E. G., chce bývať u starkej C. E.. So starými rodičmi v G. nemá vytvorený vzťah, vôbec sa jej nevenujú. S bratom má vytvorený veľmi dobrý vzťah. Doma sa nehádajú.

11.4. V správe ÚPSVaR ďalej konštatoval, že E. je zdravá, lieky neužíva, jej obvodnou lekárkou je C.. Š.. Sociálnym šetrením bolo zistené, že v súčasnosti starostlivosť o deti zabezpečuje stará matka C.S. E., ktorá prejavuje záujem o zverenie detí do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Matka sa o deti od januára 2020 nezaujíma. V domácnosti navrhovateľky sú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti o mal. deti. Osobná starostlivosť u maloletých sa vykonáva v ich záujme a v ich prospech, deti majú v domácnosti starej matky zabezpečené všetko čo potrebujú.

12. Zo záznamu ÚPSVaR zo dňa 28.08.2020 súd zistil, že bolo vykonané šetrenie v domácnosti otca mal. E. G. C. na adrese G. Č.. XXX. Počas šetrenia bol otec v práci, doma boli prítomní jeho rodičia. Žijú v rodinnom dome vo vlastníctve starých rodičov. Rodina vlastní motorové vozidlo, domácnosť je zariadená vkusne a čisto. Otec dieťaťa pracuje na týždňovkách v Y. ako robotník. Na mal. E. platí výživné 60,- Eur. Stará matka sa vyjadrila, že by si priala, keby ich vnučka E. navštevovala ich spoločnú domácnosť, má tam zabezpečené všetko čo potrebuje.

13. Z úradného záznamu ÚPSVaR zo dňa 19.10.2020 súd zistil, že sa na úrad dostavili na pohovor navrhovateľka a mal. E.. Stará matka na otázky ÚPSVaR okrem iného uviedla, že nepožíva alkoholické nápoje, nenavštevuje pohostinstvá. Otec E. sa nedostaví do E., ju ako starú matku nekontaktuje, na vnučku sa neinformuje. Navrhovateľka s manželom mal. E. nebránia, aby išla k otcovi. Mal. E. v rámci individuálneho pohovoru uviedla, že sa má dobre. Býva vo E. so starkou a bratom, navštevuje cirkevnú základnú školu Ž. L. Y.. Nevie, kde je jej matka, nepodarilo sa jej s ňou skontaktovať. S otcom nie je v kontakte, naposledy s ním bola v júli 2020, prišla do Ž. autobusom. Otec za ňou nechce chodiť do obce E.. Uviedla, že otec sa jej neozýva, nekontaktuje ju. Uviedla, že keď je u starých rodičov v G., nudí sa tam na mobile, s otcom nechodí na výlety. Otca má rada, ale nemá s ním vytvorený vzťah. Uviedla, že stará matka C. E. nepožíva alkoholické nápoje, mrzí ju, že otec a stará mama C. na ňu útočia. Chcela by bývať u starej mamy E..

14. Zo správy z poradenského procesu zo dňa 18.11.2020, vypracovanej psychologičkou ÚPSVaR súd zistil, že pri návšteve referátu poradensko-psychologických služieb dňa 14.09.2020 mal. E. uviedla, že s otcom sa stretáva málo, je s ním viac v kontakte cez telefón ako osobne. Otec jej napíše SMS, ak sa stretnú tak L. G. alebo v Ž. L. Y. na jeden deň. G. považuje za cudzie prostredie, ale z otca a starých rodičov nemá strach, boli k nej vždy milí. Keby mal otec väčší záujem, trávila by u neho víkendy. Bývať s nimi si však nevie predstaviť. Nemá k nim taký blízky vzťah ako k babke a dedovi vo E.. Na druhom stretnutí dňa 19.10.2020 E. pôsobila napätejšie, bola ráznejšia vo vyjadreniach, jednoznačnejšie prezentovala názor zostať bývať s babkou vo E.. Nevyhlúčila postupné nadviazanie kontaktu s otcom.

15. Navrhovateľka C. E. na pojednávaní zotrvala na návrhu na zverenie maloletých detí do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. S E. sa učí do školy, pomáha jej, zaujíma sa o jej zdravotný stav, E. nebýva chorá. Jej manžel pracuje na družstve popri dôchodku, aby mali viac financií. Manžel s nimi nebýva vo E., býva na G., avšak navštevuje ich a finančne prispieva na starostlivosť o deti. E. E. deti bývali so svojou matkou, už to bude 5 rokov. Navrhovateľka s nimi býva vo E. od januára 2020 odkedy matka z domácnosti odišla. Mal. D. svojho otca navštevuje, chodí aj k starým rodičom zo strany otca na báze vzájomnej dohody. E. k otcovi aktuálne nechodí, naposledy u neho bola v júli. Ako dôvod navrhovateľka uviedla, že ju nikto nekontaktoval ohľadom stretávania sa otca s E.. Ona jej nebráni v stretnutí s otcom. Vo E. býva s deťmi preto, že chce, aby mal. D. chodil do škôlky vo E., pretože na G. škôlka nie je a dochádzanie z G. K. Ž. L. Y. je finančne zaťažujúce. S manželom majú veľmi dobrý vzťah. Je pravdou, že v období, keď mala E. približne dva roky, sa vyskytli incidenty v súvislosti s jej odovzdávaním na stretnutie s otcom, pri ktorých zasahovala aj polícia.

16. Navrhovateľ G. E. na pojednávaní uviedol, že býva na G., K. E. dochádza každú stredu a tiež mal. D. chodievala ku nemu na víkendy. S deťmi má dobrý vzťah. Vo E. nebýva preto, že by to odtiaľ mal

ďaleko do práce a okrem toho má na G. hydinu, o ktorú sa musí starať. Pracuje na Poľnohospodárskom družstve D. T., aktuálne má príjem 1.000,- Eur v hrubom. Do práce chodí každý deň, aj cez víkendy. Cez víkendy s ním chodí aj D., avšak cez víkendy je tam len ráno 1-2 hodiny, aby nakrmil hospodárske zvieratá a následne idú domov. Vzťah s manželkou hodnotí ako dobrý, nemajú žiadne problémy. Má len bežné zdravotné problémy súvisiace s vekom, napr. zvýšený tlak.

17. Otec mal. D. C. E. na pojednávaní súhlasil so zverením D. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Otec aktuálne nemá vytvorené podmienky na starostlivosť o mal. D., je pomerne pracovne vyťažovaný, väčšinu času nie je doma. Jeho príjem je približne 600,- Eur, výživné na D. platí pravidelne, aktuálne starej matke. Býva u priateľky v T., náklady na domácnosť odhaduje na 300,- Eur mesačne, okrem toho má náklady v súvislosti s cestovným do zamestnania. D. D. si často telefonuje, ak má čas, nie je problém dohodnúť sa so starou matkou, aby sa so synom stretol.

18. Právny zástupca otca mal. E. zotrval na jej zverení do osobnej starostlivosti otca. Nie je pravdou, že by otec nejavil o E. záujem, komunikuje s ňou cez aplikáciu v telefóne, prepis komunikácie doložili do spisu. V minulosti sa vyskytovali čo sa týka stretávania sa otca s E. problémy, ktoré museli byť riešené aj za súčinnosti polície. Do spisu dokladali viaceré podania starej matky p. C., ktorými upozorňovala na zlú starostlivosť o maloleté deti. Je pravdou, že tieto doklady a situácie sa vyskytovali pomerne dávno. Otec má za to, že E. je ovplyvňovaná aby sa s ním nestretávala. Otec až do leta 2020 netušil, že matka detí sa nachádza na neznámom mieste, výživné otec posielal a vždy posielal poštovou poukážkou na adresu matky, tieto zásielky sa v poslednom období vracajú ako neprevzaté. Pri pokusoch o stretávanie sa s E. sa vyskytovali aj problémy s alkoholom na strane starých rodičov E., čoho dôsledkom boli priestupkové konania a potreba zásahov polície. Otec si prenajíma 1-izbový byt v Y., väčšinu času však trávi so svojimi rodičmi v G., kde má E. k dispozícii izbu, ktorú pozná. Pokiaľ bola E. v domácnosti otca a jeho rodičov, nikdy s tým nebol problém, bola vždy spokojná, nechcela odísť. V konaní by bolo potrebné znalecké dokazovanie za účelom zistenia najvhodnejších podmienok na starostlivosť o E..

19. Otec mal. E. G. C. uviedol, že s dcérou má veľmi dobrý vzťah. Keď bola v jeho domácnosti, viackrát mu hovorila, že či by nemohol zavolať jej matke, resp. starej matke, aby mohla aj prespať. Od júla 2020 maloletá u neho na návšteve nebola, on jej písal. Predtým ku nemu chodila 1-2 krát do mesiaca, dosiaľ u neho prespala len jedenkrát. V Y. pracuje na tri zmeny - rannú, poobednú a nočnú. Za prenájom bytu v Y. platí 120,- Eur a rodičom prispieva na domácnosť približne 100,- Eur mesačne. Pokiaľ ho maloletá v minulosti navštevovala, chodili do ZOO, na výlety, kúpil jej kolobežku, bicykel. Keď sa jej pýtal, aké sú pomery v jej domácnosti, neodpovedala na to, usúdil, že má zakázané z domu hovoriť o tom, v akých pomeroch žije. Otec uviedol, že sa dosiaľ nedostavil za účelom stretnutia s E. K. E., nakoľko v zmysle rozhodnutia si ju má preberať v mieste jej trvalého bydliska na G., kde sa za účelom stretnutia dostavil, nevie uviesť, kedy to bolo naposledy. Nemá telefónne číslo na starú matku p. E. S. E. sa mu napriek jeho snahám nepodarilo dovolať a z tohto dôvodu nebolo možné z jeho strany sa s Veronikou stretnúť, napriek jeho snahe.

20. Kolízny opatrovník detí poukázal na predložené správy. Domácnosť navrhovateľky vo E. sociálna kurátorka navštívila trikrát. Bolo zistené, že deti s navrhovateľkou žijú v prenajatom rodinnom dome, ktorý je dvojpodlažný, oni majú k dispozícii celé jedno podlažie, kde sú tri izby. V domácnosti navrhovateľky sú vhodné podmienky na starostlivosť o deti a neboli zistené žiadne nedostatky. V tejto domácnosti matka spolu s deťmi bývala od decembra 2016. Po odchode matky v januári 2020 býva s deťmi v domácnosti stará matka. U otca mal. E. bolo sociálne šetrenie vykonané dvakrát s tým, že vždy boli v domácnosti prítomní len starí rodičia maloletej z jeho strany, otec tam prítomný nebol. Na základe toho bol s otcom vykonaný pohovor na úrade. Počas tohto pohovoru otec nevedel povedať, kto je ošetrovateľom mal. E., nevedel uviesť do ktorej triedy E. aktuálne chodí. Mal. E. bola viackrát vypočutá na úrade, a to aj za prítomnosti psychologičky. Otec mal. D. v minulosti nejavil záujem o stretávanie s ním, aktuálne takýto záujem prejavil, D. ho navštevuje.

21. Súd v zmysle § 38 zákona č. 161/2015 Z. z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) zisťoval názor mal. E. E. len za prítomnosti kolízneho opatrovníka. Veronika uviedla, že býva už 4 roky vo E., bývala tu s mamou, teraz tu býva so starkou od januára. Predtým bývali na G.. Doma sa väčšinou učí sama, keď treba, tak s matematikou jej pomôže dedo, inak jej zvykne pomôcť aj starká, ale väčšinou je schopná naučiť sa sama. S bratom D. sa hrajú, majú dobrý vzťah, nebijú sa. D. má vzťah ku zvieratám, páči sa mu, že chodí aj so starkým občas na družstvo, aby nakrmili domáce zvieratá. U starkej jej je dobre. S otcom veľmi nemá vytvorený vzťah. Chodila k nim do G., mala sa tam dobre, ale nechcela by tam bývať celý čas. Vie si predstaviť, že by chodila k otcovi napríklad raz za dva týždne na víkendy, aj by u neho spala. Keď bola malá, s otcom boli dvakrát v Bojniciach, ale odvtedy veľmi na výlety nechodili. Starý otec ich navštevuje aspoň raz za týždeň vo E., občas aj prespí, ale väčšinou ide naspäť domov, pretože by ráno musel veľmi skoro vstávať do práce. Chcela by bývať aj s bratom so starkou vo E.. Keby

sa mama vrátila, nevie či by s ňou chcela bývať, ale asi by mohli bývať ako predtým, keby sa vrátila bolo by to ľahšie aj pre starých rodičov.

22. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 43 ods. 1 zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa § 26 zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 44 ods. 1 zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 45 ods. 1 veta prvá a druhá zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 6 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 8 veta prvá zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

23. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že mal. deti E. E. S. D. E. boli príslušnými rozsudkami tunajšieho súdu zverení do osobnej starostlivosti ich matky G. E., pričom otcovia detí boli zaviazaní prispievať na ich výživu. Matka žila s deťmi a starými rodičmi detí - navrhovateľmi v G.. Od decembra 2016 žila matka s deťmi v prenajatom rodinnom dome v obci E.. V januári 2020 matka opustila túto domácnosť a odišla za prácou do Č. O., pričom odvtedy sa ju podarilo skontaktovať len niekoľkokrát, pričom ani samotná rodina aktuálne nemá informácie o pomeroch týkajúcich sa jej bývania, resp. zamestnania. Od odchodu matky sa k deťom do E. prísťahovala stará matka C. E., ktorá odvtedy zabezpečuje osobnú starostlivosť o deti. Z uvedeného je zrejmé, že matka v súčasnosti nezabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté deti a bolo preto potrebné zo strany súdu rozhodnúť o ďalšej podobe starostlivosti o ne.

24. Pokiaľ sa jedná o mal. D., z vyžiadaných správ ako aj z vyjadrenia jeho otca mal súd preukázané, že otec nateraz nemá vytvorené podmienky na zabezpečovanie osobnej starostlivosti o svojho syna, žije s priateľkou v jednoizbovom prenajatom byte, je pracovne vyťažovaný a tiež dlhodobo o syna neprejavoval záujem, preto si s ním musí postupne vybudovať vzájomný citový vzťah. Aktuálne sa otec začal s mal. D. stretávať na základe vzájomnej dohody so starou matkou C. E., bráva si ho do svojej domácnosti a žiaden z účastníkov nesignalizoval akékoľvek problémy týkajúce sa tohto styku otca so synom. Otec súhlasil so zverením mal. D. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.

25. Otec mal. E. s jej zverením do náhradnej osobnej starostlivosti nesúhlasil a žiadal ju zveriť do jeho osobnej starostlivosti. Súd konštatuje, že v zmysle platnej právnej úpravy náhradná starostlivosť má nahrádzať osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípade, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Neschopnosť alebo neochota rodičov zabezpečiť osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa môže spočívať v objektívnych alebo subjektívnych okolnostiach, napr. ak rodičia starostlivosť o dieťa zanedbávajú, čo sa vyznačuje nedostatkom ich starostlivosti, spôsobujúcim závažné ohrozenie vývoja dieťaťa alebo nebezpečenstva pre dieťa, zlyhanie pri zabezpečení telesných potrieb dieťaťa - výživy, ošatenia, ubytovania, zdravotnej starostlivosti, citové zanedbávanie - nezabezpečenie citových potrieb dieťaťa a pod. Jednou z foriem náhradnej starostlivosti je náhradná osobná starostlivosť inej fyzickej osoby ako rodiča. V prípade posudzovania splnenia podmienok pre nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti berie súd do úvahy záujem maloletého dieťaťa a to, či sa žiadny rodič naozaj nemôže alebo nechce o svoje dieťa starať. Je pravdou, že zodpovednosť za výchovu dieťaťa, starostlivosť o neho a správu jeho vecí majú niesť predovšetkým jeho rodičia. Súd však poukazuje na základný princíp vyplývajúci zo zákona o rodine, ako aj z Dohovoru o právach dieťaťa, podľa ktorého záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Všetky súdne a správne rozhodnutia týkajúce sa detí majú demonštrovať, že najlepší záujem dieťaťa je ich prvoradým hľadiskom. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Pri rozhodovaní o ďalšej starostlivosti o dieťa tak, aby toto rozhodnutie bolo skutočne v jeho najlepšom záujme, musí súd dôsledne zvážiť všetky okolnosti konkrétneho prípadu, ktoré vplyvnú z dokazovania.

26. V prejednávanej veci súd zistil, že mal. E. od svojho útleho veku žila v spoločnej domácnosti so svojou matkou a tiež so svojimi starými rodičmi - navrhovateľmi, a to najskôr v G., následne od decembra 2016 žila s matkou a so svojím bratom D. E. E., kde po odchode matky do Č. O. kontinuálne ďalej býva s bratom a so starou matkou C. E.. Na navrhovateľku je preto mal. E. jednoznačne dlhodobo zvyknutá a má k nej vytvorený silný pozitívny citový vzťah. Z pomerne rozsiahleho dokazovania, vrátane opakovaných sociálnych šetrení v domácnosti v obci E. vyplynulo, že toto aktuálne bydlisko starej matky a detí spĺňa všetky predpoklady na výchovu a starostlivosť o maloleté deti, ktoré majú vytvorený priestor na oddych, hru ako aj prípravu do školy. Pokiaľ otec mal. E. vo svojom vyjadrení uvádzal, že návrh na jej zverenie do svojej starostlivosti podával, lebo sa bojí o zdravý psychický a fyzický vývoj E., žiadne takéto riziká v konaní neboli preukázané. Nepreukázané zostali aj tvrdenia otca, že v domácnosti navrhovateľov by sa mal vo zvýšenej miere konzumovať alkohol, toto poprela samotná navrhovateľka, tiež mal. E., táto okolnosť nebola zistená pri žiadnom sociálnom šetrení v domácnosti a nevyplýva ani zo správ o povesti navrhovateľov z príslušných obcí. Pokiaľ otec poukazoval na incidenty, ku ktorým dochádzalo v minulosti pri jeho preberaní mal. E. za účelom stretnutia s ňou, resp. pokiaľ doložil do spisu sťažnosť jeho matky na

lekárku, ktorá ošetrovala mal. E. v máji 2013 s tým, že mala vší, všetky tieto otcom uvádzané skutočnosti sa odohrali v období pred viac než 7 rokmi a aj s poukazom na aktuálny vek mal. E. Q. XX,X O. mal súd za to, že nie sú spôsobilé odzrkadliť aktuálnu situáciu čo sa týka starostlivosti o maloletú. Naopak z vykonaného pomerne rozsiahleho dokazovania, ktorého súčasťou bolo aj opakované zisťovanie názoru samotnej mal. E. (na úrade práce aj na súde) nevyplynuli žiadne nedostatky v starostlivosti o maloleté deti zo strany ich starej matky. E. nemá v súčasnosti žiadne zdravotné problémy, zo správy zo školy jednoznačne vyplynulo, že je snaživá, dosahuje dobré školské výsledky, chodí upravená, neboli zistené žiadne príznaky jej zanedbávania. Stará matka so školou komunikuje v rámci zabezpečenia školských povinností maloletej, naopak zo správy vyplynulo, že ani jeden z rodičov dosiaľ so školou ohľadom maloletej nijako nekomunikoval.

27. Na strane otca mal. E. súd dospel k záveru, že jeho vzťah k dcére nie je dosiaľ vybudovaný na takej úrovni, aby bolo v jej záujme zveriť ju do jeho osobnej starostlivosti a túto uprednostniť pred náhradnou osobnou starostlivosťou starej matky. Posledné rozhodnutie týkajúce sa starostlivosti o maloletú (konkrétne týkajúce sa úpravy styku otca s ňou) - rozsudok OS Žiar nad Hronom sp. zn. 10P/10/2011 nadobudol právoplatnosť dňa 27.10.2012, t.j. pred 8 rokmi. Účastníci konania v podstate zhodne uviedli, že v období posledných rokov až do prvej polovice roka 2020 sa otec s dcérou stretával 1-2 krát do mesiaca v rozsahu niekoľkých hodín, resp. väčšiny dňa s tým, že maloletá u otca nespávala. Je teda možné konštatovať, že určitý citový vzťah medzi otcom a dcérou existuje, ich kontakt bol zachovaný a aj samotná mal. E. hodnotila tento vzťah ako pozitívny. Na druhej strane však opakovane prezentovala, a to aj na úrade práce za prítomnosti psychologičky, aj na súdnom pojednávaní, že sama nepovažuje svoj vzťah k otcovi a jeho rodičom za vybudovaný na takej úrovni, aby si vedela predstaviť dlhodobu žiť v ich domácnosti, pričom vyjadrila želanie zostať bývať s bratom a starou mamou vo E. a s otcom a jeho rodičmi sa stretávať, pričom nevyklúčila ani spávanie u nich. Maloletá má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa jej týkajú a s poukazom na jej vek a rozumový vyspelosť je potrebné tomuto jej názoru venovať náležitú pozornosť. Otec predložil internetovú komunikáciu s E. za obdobie od apríla 2020, z ktorej vyplýva, že jej pýtal aj či sa pripravuje do školy, v júli 2020 sa dohodli na stretnutí, že si pre ňu príde na G.. Otec teda s dcérou sporadicky komunikuje aj týmto spôsobom, z rozsahu predložených správ však nemožno konštatovať, že by sa jednalo o intenzívnu komunikáciu, kedy by si napr. na takmer dennej báze vymieňali niekoľko správ. Maloletá odpisovala otcovi skôr stručne, niekedy mu neodpísala na jeho správu, pričom pri žiadnom z pohovorov nijako nenaznačovala, že by jej v intenzívnejšej komunikácii, resp. v stretávaní sa s otcom malo byť bránené. Hoci otec verbálne prezentoval svoju snahu a záujem o širší a častejší kontakt s mal. E., neuviedol, resp. ničím nepodložil, že by v tomto smere aj vyvíjal nejaké účinné kroky, ktoré by svedčili o jeho úprimnom záujme na budovaní intenzívnejšieho vzájomného vzťahu s dcérou. Z jeho vyjadrení vyplynulo, že napriek vedomosti o tom, že jeho dcéra už 4 roky býva vo E., ani raz do tejto obce nešiel za ňou na návštevu, ani vyzdvihnúť ju za účelom stretnutia s ňou. Absenciu svojej intenzívnejšej snahy o stretnutie s dcérou odôvodňoval tým, že na starú matku nemá telefónne číslo. Súd dospel k záveru, že otcovi žiadne relevantné okolnosti nebránili v tom, aby zaujal proaktívnejší postoj k nadväzovaniu kontaktu s dcérou a k napĺňaniu ich spoločne stráveného času činnosťami, ktoré u nej zanechajú pozitívne zážitky, a to počas dlhého obdobia presahujúceho polovicu doterajšieho života maloletej. Je potrebné hodnotiť pozitívne, že k ich úplnému odcudzeniu nedošlo a určite je v záujme maloletej jej vzťah s otcom prehľbovať, k čomu však podľa názoru súdu musí v prejednávanej veci aktívnejšie pristupovať najmä samotný otec. Tiež je potrebné vziať do úvahy, že otec dochádza za prácou do Y. a pracuje v trojzmennej prevádzke, z čoho možno dôvodne vyvodiť, že v prípade zverenia mal. E. do jeho starostlivosti by mu s ňou fakticky do značnej miery museli pomáhať jeho rodičia.

28. Zhrnúc vyššie uvedené a podporne vychádzajúc aj z kritérií uvedených v čl. 5 zákona o rodine týkajúcich sa posudzovania najlepšieho záujmu dieťaťa dospel súd k záveru, že úroveň starostlivosti o deti zo strany navrhovateľky C. E. je dostatočná, výchova detí je zabezpečená na zodpovedajúcej úrovni, deti sa dlhodobo zdržiavajú v stabilnom prostredí v obci E., nebolo zistené žiadne ohrozenie ich zdravého fyzického a psychického vývoja, mal. E. opakovane prezentovala záujem naďalej bývať s bratom a so starou matkou. Ako významný faktor súd tiež vzal do úvahy, že mal. D. počas celého svojho doterajšieho života je navyknutý žiť so svojou sestrou E. a naopak ona je zvyknutá žiť s bratom. S ohľadom na uvedené okolnosti súd uzavrel, že v najlepšom záujme maloletých detí bude ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky C. E., pričom u mal. E. súd toto riešenie nateraz považuje za vhodnejšie ako jej zverenie do osobnej starostlivosti otca, ktorého návrh súd zamietol.

Súd zveril maloleté deti len do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a nie aj jej manžela G. E., keďže bolo preukázané, že starý otec detí väčšinu času nežije s nimi v spoločnej domácnosti, hoci ju navštevuje a finančne sa podieľa na jej vedení, avšak je možné konštatovať, že osobnú starostlivosť o deti zabezpečuje v rozhodujúcej miere stará matka.

29. Súd nevyhovел návrhu otca mal. E. na doplnenie dokazovania vypracovaním znaleckého posudku za účelom posúdenia u koho sú najvhodnejšie predpoklady na starostlivosť o maloletú, keďže to za súčasnej situácie považoval za nadbytočné a mal za to, že na zistenie skutočného stavu veci postačovali ostatné vykonané dôkazy. Z rovnakého dôvodu súd nedoplnil dokazovanie ani výsluchom starej matky maloletej p. C., ktorá žije v domácnosti s otcom dieťaťa a ktorá bola v kontakte s mal. E. počas jej návštev v ich domácnosti, keď súd mal za to, že jej svedecká výpoveď by nebola spôsobilá priniesť žiadne ďalšie závažné skutočnosti, ktoré by nemal možnosť predostrieť súdu aj samotný otec maloletej, a teda nebola spôsobilá privodiť vo veci iné rozhodnutie.

30. Zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká rodičom ich vyživovacia povinnosť voči nim. Súd preto uložil matke detí povinnosť prispievať na ich výživu výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne na každé z detí zvlášť. Keďže matka detí už takmer pred rokom odišla z domácnosti do cudziny a ani samotná rodina nemá informácie o jej aktuálnych osobných a majetkových pomeroch, súd nemal preukázané, že by bolo v jej možnostiach prispievať na výživu maloletých vyššou čiastkou. Súd upravil vyživovaciu povinnosť matky späť od 11.01.2020, teda odkedy prestala zabezpečovať starostlivosť o deti a súčasne na ne doposiaľ neprispela žiadnou finančnou čiastkou, a zaviazal ju doplatiť zameškané výživné za uvedené obdobie v primeraných splátkach spolu s bežným výživným. U otcov jednotlivých maloletých detí súd ponechal výšku ich vyživovacej povinnosti nezmenenú, keď vychádzal z ich vyššie opísaných osobných a majetkových pomeroch, pričom doposiaľ bolo výživné z ich strany platené v zmysle právoplatných rozsudkov tunajšieho súdu. Preto im súd stanovil plnenie vyživovacej povinnosti do budúcnosti na čas po zverení detí do náhradnej osobnej starostlivosti. V súlade s § 45 ods. 8 zákona o rodine súd uložil rodičom povinnosť platiť výživné na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica.

31. Ako už bolo uvedené, za súladné so záujmom maloletých detí je ďalšie budovanie a prehĺbovanie vzťahu s ich otcami. Čo sa týka mal. D., súd styk otca s ním osobitne neupravoval, keďže žiaden z účastníkov taký postup nenavrhol, pričom z dokazovania vyplynulo, že otec sa so synom stretáva po vzájomnej dohode so starou matkou bez komplikácií. Otec mal. E. mal doposiaľ upravený styk s dcérou a s ohľadom na okolnosti prejednávanej veci súd dospel k záveru, že je namieste upraviť tento styk aj na obdobie po zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Maloletá má záujem stretávať sa s otcom a v rámci pobytu v jeho domácnosti aj s jeho rodičmi a postupne rozvíjať ich vzájomné rodinné vzťahy. Súd preto upravil styk otca s dcérou v širšom rozsahu ako doposiaľ, a to na každý druhý víkend v mesiaci v čase od piatka od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod., teda aj s umožnením prespávania maloletej v domácnosti otca. Takáto úprava umožňuje otcovi venovať sa dcére, vykonávať spoločné aktivity, budovať spoločné zážitky a takýmto spôsobom prehĺbovať ich vzájomný vzťah, pričom nie je vylúčená prípadná ďalšia zmena úpravy starostlivosti o maloletú, resp. stretávania sa s ňou, pokiaľ dôjde k relevantnej zmene pomeroch.

32. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, nakoľko v priebehu konania súd nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 362 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí,

ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 CMP),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.